

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Hazahívták a görög királyt.

Az európai műveltség alapjait a görögök rakták le. Tanulékony szellemükkel elsajátították az ószövetségben szereplő babiloni, asszír, föníciai és egyiptomi népek tudományát és művészetét és azon új, páratlan gazdagságu műveltséget fejlesztettek ki. A későbbi idők műveltsége csak annyiban tért le a görögök által vetett alapokról, amennyiben azt a természettudományok, felfedezések, gépi találmányok szükségessé tették.

De az államkormányzás formáit és módjait is jórészt a görögöktől tanulta meg az utókor. Ezek ugyanis örökké forrongó, nyugtalan szellemükkel az államformának minden fajtáját kifejlesztették. Királyság, köztársaság, zarnokuralom váltakozott az apró görög államok életében. Maga a görög nemzet azonban áldozatul esett a nyersebb római uralomnak. A római uralom bukása után hosszasan vergődött, mint keleti, görög császárság. Ebben az időben a magyarok is kapcsolatba jutottak a görög műveltséggel. Néha szövetségesek, néha támadók gyanánt érintkeztek a

görög császárok birodalmával s követeik, kezesek gyakran tartózkodtak a fővárosban, Bizáncban. A magyarokról szóló első hiteles följegyzések is görögöktől származtak.

György, görög király.

A görög műveltségnek ezt az új formáját is ledöntötte a török birodalom kialakulása. A törökök elfoglalták Konstantinápolyt és ezzel a görög állami életnek hosszú századokra vége szakadt. Csak ez előtt száz évvel kezdődtek meg a kísérletek a görög szabadság kivívására. Ezek a kísérletek sikerrel is jártak. Görögország független királysággá alakult.

A görög nemzet összetétele közben nagyon megváltozott: A Balkán félsziget szláv befolyás alá került s a görögök közé nagy szláv tömegek szí-

várogtak be. A nemzet alaptermészete azonban nem változott meg. A szabadság kivívása után egy századon át örökös hullámban, forrongásban élt Görögország. A török birodalom hanyatlása nagy hasznára volt. 1912-ben is szerencsésen harcolt az ugynevezett Balkán-háborúban.

De tulzott nemzeti vágyai végül is csunya kudarcba sodorták Görögországot. A világháború után nagy támadást intézett Törökország ellen. Kisázsiába, a törökök anyaországába merészkedett betörni. Kemál pasa azonban rettenetesen megverte és kiséperte a görögöket Kisázsiából.

A vereség után megint forradalom tört ki Görögországban. A királyi családot is száműzték. Most megint nagy fordulat következett be Görögország történetében. Az egyik forradalmi tábornoknak, Kondylisznak, vezetése

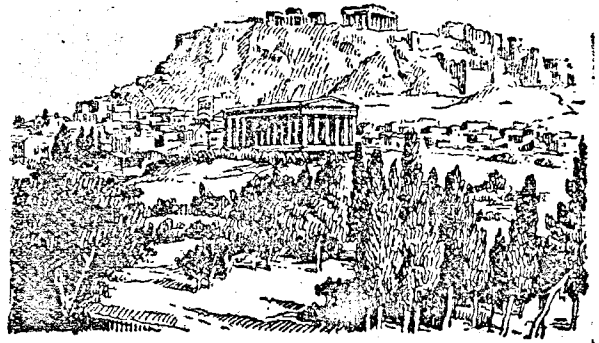

Kondylisz tábornok.

alatt a királyság pártja felülkerekedett és másfélmillió szavazattal, harmincezer ellen, II. György királyt visszahívták a trónra.

György király közeli rokonságban van az angol uralkodó családdal s bizonyosan az angolok keze is közrejátszott, hogy visszakerülhetett Görögország trónjára. Az angolnak ugyanis most, az olaszokkal folyó versengése idején, nagy érdeke, hogy a Földközi-tenger keleti felén vele barátságos kormányzat gyakorolja a fennhatóságot.

Az új görög rendszer azonban egyelőre nem nagyon lesz képes komoly erő kifejtésre. György királyt lelkesedéssel hívták vissza trónjára, de nem bizonyos, hogy sokáig kitaranak mellette.

Athén, Görögország fővárosa.

A királyváró ország.

Görögország gyér lakosságú terület. Különösen keleti partvidékét félszigetek és szigetek veszik körül. A Korinthoszi-földszoros átvágása óta az ország déli része is szigetté lett. A Korinthoszi-tengerészatorna magyar mérnökök munkája.

Görögország belsejét a hegyek egymástól elkülönített kisebb területekre osztják. Legjelentékenyebb hegységei a Pindosz és Parnassosz. Folyói a Vardar és Marica.

Görögország időjárását a partokon a tenger szabályozza. A hegyektől körülzárt területek zord éghajlatuak. A kopár hegyek jelentékeny részét teszik az ország területének.

A térségeken olaj- és babérfa-erdők vannak. A tengerparti domboldalakon kitűnő szőlő terem. Mazsolaszőlő, bor és olaj az ország legfontosabb kereskedelmi cikkei.

A köztársaság fővárosa Athén, a régi görögök hasonló nevű fényes városának romjain épült. A főváros kikötője Pireusz, forgalma rohamosan fejlődik. Patraszban kerül kivételre a mazsolaszőlő legnagyobb része. Az Égei-tenger partvidékén nevezetes kikötőváros Szaloniki.

Rheuma, köszvény és ülőidegszába

legjobban bevált gyógyszere a Togal-tabletta.

Kiválasztja a húgysavat. Még elhanyagolt esetekben is gyógyító hatású! Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszer-tárban és drogériában.

Lei 52.— és Lei 130.— Svájci készítmény!

Küzdelmünk.

Dr. gróf Bethlen György.

Lapunk előző számában jeleztük, hogy az Országos Magyar Párt bányászati tagozatának gyűléséről részletesen be fogunk számolni. A tisztújító közgyűlésnek különös jelentőséget adott, hogy azon megjelent dr. gróf Bethlen György országos pártelnök és nagyjelentőségű beszédben ismertette a Magyar Párt munkásságát és a romániai magyar kisebbség helyzetét.

Pártunk elnökének beszédéből a legfontosabb részeket az alábbiakban közöljük:

Súlyos helyzetbe kerültek a magyar tisztviselők!

— Először is a magyar közalkalmazottról kell megemlékezniem, — mondotta az elnök, — akik sohasem voltak nagyobb számban, mint a lakosságban elfoglalt arányszámunk. Főleg azonban az alacsonyabb állásokat töltötték be és alig voltak találhatóak a magasabb rangfokozatuak között. A román sajtó egyrésze teljesen hamis képet adott az állapotokról, sőt emlékezhetünk, hogy egyes szervek hosszú ideig tervszerűen és rosszhiszemű módon mérgezték a közhangulatot.

— Tudjuk, hogy az impériumváltozás óta öregek és fiatalok igyekezünk az állam nyelvét elsajátítani, kinek könnyebben, kinek nehezebben sikerül ez. Szándékos rosszakaratu állítás ezzel szemben, hogy a köztisztviselők nem akartak volna románul megtanulni. De ha nem bírták volna a szükséges mértékben a szóigálati nyelvet, vajjon megmaradhattak volna-e állásukban eddig is és sikerült volna-e nekik többszöri nyelvvizsgájuk?

— Az államhoz nem méltó jogtalanság és embertelenség történik száz és száz, munkában felörlődött tisztviselővel s családjával, kik között számosan királyi kitüntetéssel melükör bizonyíthatják azt, hogy hűségesen és tisztességesen szolgálták az államot. És mégis, most évtizedes szolgálat után, egyik napról a másikra nyugdíj nélkül a végső nyomor vár rájuk. Meggondolkoztató intő példaként szolgáljon az, hogy erre a sorsra jutottak többen azok közül is, kik magyar voltak

megtagadásával vélték érdemeket szerezni a hatalom előtt.

Az új közigazgatási törvény bírálata.

Bethlen gróf beszédének egyik legsúlyosabb része a következő volt:

— A közigazgatási törvényjavaslatról azt mondja a kormány, hogy az a valódi önkormányzatot valósítja meg és hogy a politikát végleg száműzi a helyi közigazgatásból. Ez nagyon helyes is lenne így, mivel a közigazgatás nem egyéb voltaképpen, mint a családi gazdálkodásnak egy magasabb fokú kiszélesített köre, ahol tényleg semmi keresnivalója sincsen a pártpolitikának. A polgárok anyanyelvének használati joga nemhogy biztosítva lenne a javaslatban, hanem ellenkezőleg a gondos szerkesztés még arról sem felekezett meg, hogy feloszlattással sújtsa azon testületeket, amelyekben netalán más nyelvet használnának, mint a románt. A nyelvvizsgákra gondolva, könnyen elképzelhető, hogy ez következményében nem jelenthet egyebet, mint a kisebbségi polgárok nagy részének a választhatóság jogától való megfosztását, tehát annak megakadályozását és tilalmát, hogy a választók megbízásából az arra legalkalmasabbak intézzék az ügyeket. Természetes, hogy önkormányzatról sem lehet komolyan beszélni, ha törvény lesz a javaslatból, amely azt az érzést kelti fel bennünk, mint hogyha szülőföldünkön nem lennénk otthon, hanem csak megtürt idegenek.

Békesség a többi nemzetekkel.

A közigazgatási törvényjavaslat bírálata után rátért pártunk elnöke a magyarság önvédelmi küzdelmének ismertetésére és a következő, megrázó erejű szavakat mondotta:

— Felemelt fővel állok itt és úgy érzem, hogy nincsen szükségünk a mentegetődzésre. Tehát nem is ebből a célból, hanem csupán azért, hogy jobban megérthető legyen a kérdés, felemlitem például azt, hogy magyar és román részről hallunk beszélni a románokhoz való közeledés munkálásának szükségességéről. At vagyok hatva attól a meggyőződéstől, hogy az itt évszázadok óta együtt élő népfajok szükségképpen egymásra vannak utalva, hogy a világpolitikai erők jövőbeli küzdelmének és versengésének logikusan vár-

ható kimenetele arra kellene indítson, hogy kiküszöböljük a közöttünk fennálló vélt vagy tényleges ellentéteket és hogy ezek helyett inkább az érdekközösséget keressük és találjuk meg. És most nem is azt mondom, hogy kezdje el azt a másik fél, hanem azt, hogy csak egyenrangú és egyenlő jogú felek között lehet becsületes és tartós együttműködést létrehozni. A számbeli többségből nem következik, hogy a másik kisebb számú nép a faji önérzetét feladja. A magyar sokat szenvedett és türt már a történelem során, de nem sülyedt le és ezután sem fog soha rabszolgává sülyedni.

— Sajnos, hogy ma a békét hirdető és kereső szavakat elnyeli az olyan hangzavar, amilyen a parlamentben is történelmi tényeket vél megváltoztatni, amely elől például a higgadtabb magatartásra intő Lamandi miniszter is kénytelen volt meghátrálni. Itt is elszomorodva látjuk, hogy a nemzeti hiúságnak lelkiismeretlenül, bűnös módon való legyeztetése milyen pusztító lángokat vet fel.

— Belföldön való ismételt hiábavaló panaszkodásunk után többször kénytelenek voltunk a Nemzetek Szövetségéhez fordulni. És bár az elhunyt Duca elismerte, hogy e lépés megtétele ellen nem emelhető kifogás, mégis ugyanazok, akik, mondhatnám, reá kényszerítenek e lépésre, súlyosan megrónak, ha ehhez folyamodunk. És csodák csodájára Antoniadé román megbízott azt mondja a Nemzetek Szövetsége előtt, hogy megalégedettségünk bizonyítéka, hogy eddig oly kevés számú panaszt tettünk.

Tovább küzdünk!

— Ne felejtsük el, hogy a román parlamentarizmus mai formája mellett a prémiumos többség még a román ellenzéki pártokkal szemben is mondhatni teljes mértékben és kimélet nélkül érezheti hatalmát. Hiszen éppen ez az oka annak is, hogy a kormányváltozások egyúttal majdnem az összes alapvető törvények gyökeres megváltoztatását is jelentik. Mindazonáltal ameddig a parlamentben való maradásunk helyesebbnek fog látszani, mindaddig nem hagyjuk fedezetlenül a választási paktumok nélkül, hűségvesztésünk bizalmából oly nehezen kihárított néhány helyet.

— Lelkiismeret nélküli és háládatlan ember volnék, hogyha még a mai vészterhes

időkben is meggyőződés nélkül önös érdekből megtéveszteni akarnám az erdélyi magyarságot a valódi helyzet tekintetében. Ha tehát mégis azt mondom, hogy a párt élén, munkatársaimmal együtt, továbbra is vállaljuk a nehéz küzdelmet, akkor legyen meggyőződve mindenki arról, hogy ezt őszintén és abban a tudatban tesszük, hogy az eddigi küzdelemben a szembenálló erőknek a mi terhünkre való rendkívüli aránytalansága dacára is férfiasan helyt állottunk.

A gazdasági önellátás terére kell lépniünk!

— *Politikánk színtere,* — folytatta gróf Bethlen — *nem is annyira a törvényhozásban van, hanem inkább a mindennapi életben, a családban, a gyermeknevelés terén és a gazdálkodásban.*

— Ugy vélem, hogy nagyképszerűsítés lenne tőlem, ha most nagyvonalú gazdasági programot akarnék adni. A mi gazdaságpolitikai feladataink, sajnos, nagyon leegyszerűsödtek. Ha kiküszöbölnek valahonnan, annál görcsösebben kell tartasuk, védjük megmaradó munkaeszközeinket és annál inkább kell a reánk kényszerített gazdasági önellátás módszereit szigorú következetességgel követniünk.

— Vétkezik faja és gyermekei ellen, aki kényelemből, vagy egyéb okból megszegi e parancsot.

A magyarság történelmi feladata.

Dr. gróf Bethlen György beszédét az alábbi szavakkal fejezte be:

— *Mindeneknek csak szorosan összefogva leszünk képesek eleget tenni. Az egyetlen védő táborunk pedig a Magyar Párt. Ne felejtsük el, hogy mi nem párt vagyunk, hanem a romániai magyar nemzet szervezete. Akarva, nem akarva, mind ott kell találkoznunk. Láttam és látom a megtérő tékozló fiukat is. Csak a józan eszünket, higgadt ítélőképességünket ne veszítsük el a megpróbáltatások súlya alatt.*

— *Történelmi feladatunk pillanatnyilag a fenyegetett gátak megkötése, a partok megerősítése. Amíg a magyarság azt kívánja és követni fog e munkánkban, ezután is elől fogunk járni!*

Az elnök beszéde a közönségre nagy hatással volt: Percenkig ünnepelték Bethlen grófot beszéde elhangzása után.

KÉRDŐJELEK

A háboru. Nagyobb hadi eseményekről ezen a héten sem számolhatunk be, bár hatásadászó híreszteléseket mind a két fél adott ki az utóbbi napokban: az olaszok általános támadásról minden arcvonalon, az abessziniaiak pedig hatalmas sikeres ellentámadásról a déli arcvonalon. Mindezek a hangos hírek elhalkultak később, az olaszok a beállott nagy esőések miatt nem tudnak tovább haladni, legalább is ez a hivatalos jelentés. Az abessziniéknél pedig még nem fejeződött be a csapatok teljes felfegyverzése. Valószínűleg úgy lehet a dolog, hogy a nehéz terep s az utánfutás nehézsége lehetetlenné teszi bármelyik fronton is döntősúlyú győzelem megszerzését az olaszok részéről, ellenfeleik pedig előnyösebbnek látják a védekezést. Legalább is egyelőre. És talán abban reménykednek mindketten, hogy közben mégis csak sikerül a Népszövetségnek megteremtteni a békét. Ez volna a világ általános érdeke, nem pedig egy véres s esetleg évekig tartó háboru állandósulása. Ebből mindenkinek számára származnék. A győztesnek és még inkább az emberiségnek.

A béke. A béke reménye megerősödött. Talán azért, mert a Népszövetség külön megbízást adott Angliának és Franciaországnak, hogy az ő nevében tárgyaljanak a háborus véget a békéről. A római angol nagykövet máris közvetlen összeköttetésbe lépett Mussolinivel s Laval francia miniszterrel. Az olaszok állandóan dolgozik a közérdeken, nem csak a háborus véget, hanem Anglia és Olaszor-

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét** biztosan gyógyítja: **EGGER-féle**

MONIL

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

szág között is. Az utóbbi két állam viszonya ugyanis nem javult. Angliában igen rossz hatást tett az olasz sajtó állandó angolelles izgatása. Az angol kormány ennek az izgatásnak megszüntetését kéri s még harmincezer főnyi libiai olasz sereg elvonását az egyiptomi hátról. Ha ez megtörténik, Anglia is hajlandó lesz néhány hadihajóját visszarendelni a Földközi-tengerről. Különben a gazdasági megtorló rendelkezések alkalmazását csak november 18-án kezdik meg Olaszország ellen. Az olasz kormány erősen felkészül az ebből származó nehézségek leküzdésére, de kétségtelen, hogy nemcsak katonai intézkedései végréhajításánál, hanem polgári gazdaságában is igen nagy nehézségei lesznek, mikor a megtorlás végréhajítása következik. Éppen ezért nagy a rokonérzés Németország, Ausztria és Magyarország iránt, amelyek nem vesznek részt a gazdasági megtorlásban.

Görögország megint királyság. A megtartott népszavazás kilencven százalékos többséggel elhatározta a királyság visszaállítását. E határozat következtében II. György görög király már a közel napokban visszatér Görögországba, ahol nagy előkészületeket tesznek ünnepélyes fogadtatására. A görög királyság egészen angolbarát külpolitikát fog folytatni és máris kilátása van nagyobb angol kölcsönre gazdasága rendbehozására.

Kína — angol befolyás alatt. Kína részére az angol kormány nagyobb kölcsönt nyújt, hogy ezzel még jobban angol befolyás alá vonja ezt a nagy birodalmat. Japánban nagy izgatottságot keltett ez a hír, mert attól tartanak, hogy Anglia befolyásának megerősödése káros lesz Japán kínai törekvéseire.

Külföldi tótok Csehországban. A felvidéki tótságnak két külföldön élő vezére érdekes nyilatkozatot tett Berlinben. A nyilatkozatok szerint a Felvidéket a tótok megkérdezése nélkül, akaratunk ellenére szakították ki Magyarországból. Gazdasági érdekük, de kulturájuk is Magyarországhoz kötik a tótokat. Elszakításuk óta a cseh gazdasági politika miatt folyton szegényednek s ezért mindenáron szabadulni akarnak a csehekkel való áldatlan összeköttetéstől.

Magyarország gazdasága. A magyar pénzügyek nemzetközi ellenőrzője legújabb jelentésében megállapítja, hogy az ideiglenes gyengesége ellenére az ország gazdasági helyzete nem romlott, sőt a megkezdődött javulás folytatódott. Ez a pengő értékének emelkedésében s a takarékpénztári betétek szaporodásában nyilvánul meg.

Németország a Népszövetségben. Egy rendesen jól tájékozott külföldi újság hirtelenséggel egy angol államférfi azzal a megbízatással utazott Berlinbe, hogy előkészítse Németország visszatérését a Népszövetségbe.

Belpolitikai hírek

November 15.-én nyílik meg a parlament. Többféle időpontot lehetett hallani a parlament megnyitásának napjáról. A parlament, a kormány végleges határozata szerint, november hó 15.-én kezdi meg munkáját.

A kormány nem engedélyezte a nemzeti párt Bucuresti-i gyűlését. Mint lapunkban írtuk, a román nemzeti-parasztpárt november hó 14.-ére tömegfelvonulással egybekötött népgyűlést akart tartani Bucuresti-ben. A kormány a tervezett népgyűlés megtartására nem adta meg az engedélyt. A kormány minisztertanácsán foglalkozott a kérdéssel és megbizta Tatarescut, hogy levélben értesítse a kormány elhatározásáról Mihailache párt-elnököt.

Tatarescu nyilatkozata. Politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintettek Tatarescu miniszterelnök Jași-i beszéde elé. Az érdeklődés indokolt volt, mert a miniszterelnök nagyjelentőségű kijelentést tett a Jași-i gyűlésen. Beszédében kitért a külpolitikai helyzetre és célzott arra, hogy a mai viszonyok között el kell csendesedniök a párt szvenvedélyeknek. Beszédéből a következőket emeljük ki:

— A legutóbbi nemzetközi eseményeknek különben fel kell kelteniök a felelősségérzetet minden politikusban. Az egyesülés óta nem éltünk át olyan nehéz pillanatot, mint a maiak; a kilátások komolyak ma és fenyegetők lehetnek holnap, le kell, hogy fegyverezzenek minden gyűlöletet és szvenvedélyt. Olyan helyzet előtt állunk, amely önuralmat, elővigyázatot és főleg békés,

megértő légkört követel. Nem széthuzást, hanem egyesülést, nem izgatást, hanem békéltetést, nem megbuktatásra való felbujtást és rombolást, hanem segélynyújtást és békés magatartást kívánnak a mindenütt sokasodó veszély jelci. Ezeket a veszedelmeket nem gyűrheti le egy felizgatott és darabokra szaggatott ország, amelyet a szvenvedélyek és szítás uralnak. Tartogassuk fenn a leszámolások óráját, ha már szükség van rájuk, olyan időkre, amelyek kevésbé alkalmatlanok. Ha ellenzékben lennénk, ma támogatnám a kormányt, bármilyen lenne is az, hogy a nehézségeknek és fenyegetéseknek ellen tudjon állni. Természetesen nincs jogom ezt kérni az ellenzéki pártoktól, de jogom van kérni mindenkit, tartózkodjék minden olyan aktustól, amely megnehezíti a kormány küldetését, vagy amely megmérgezi az ország lelkét és veszélyezteti csendjét. Ezt kérem ma az illendőség követelményeinek megfelelően, de teljes erővel.

Beszéde végén kijelentette, hogy a kormány helyzete szilárd és szó sincs arról, hogy helyét más kormánynak adja át. Erre vonatkozólag a következő kijelentést tette:

— Kormányzási tevékenységünknek legfeljebb a felénél tartunk. Mivel teljes mértékben teljesítettük és teljesítjük az országgal és koronával szemben vállalt kötelezettségeinket, csak akkor távoznunk a felelősség helyéről, amikor programmunkat teljes egészében megvalósítottuk.

— Birjuk a korona és az ország bizalmát és be fogjuk fejezni művünket.

A Jași-i beszéd a belpolitika egyik legjelentősebb eseménye.

A Magyar Párt eredményes munkája. Közöltük lapunkban, hogy Timisoara-n száz kisebbségi tisztviselőt bocsájtottak el városi szolgálatból. Az Országos Magyar Párt nevében dr. Willer József kamarai képviselő járt el a sérelmes ügyben. A belügyi államtitkár Willer József hathatós érvelése után intézkedett, hogy a sérelmes rendelkezést orvosolják.

Gyűlést tartott a gyergyói tagozat. Az Országos Magyar Párt gyergyói tagozata közlebről tartotta meg gyűlését Gheorgheni-ben. A gyűlésen tiltakozás hangzott el a város élére ujonnan kinevezett időközi bizottság munkássága ellen. Ez a bizottság a gyűlés megállapításai szerint nem képviseli a város polgárságát és ezért azzal a kéréssel fordult a gyűlés a megyefőnökhöz, hogy irassa ki Gheorgheni városban a közigazgatási választásokat.

Ujra kihirdették az ostromállapot szigorú rendelkezéseit. Az ellenzéki pártok mozgalmával kapcsolatban a kormány szükségesnek látta, hogy az ostromállapot rendelkezéseire nyomtatékosan felhívja a polgárság figyelmét. A Bucuresti-ben székelő hadtestparancsnokság újból kihirdette és falragaszokon tette közzé az ostromállapot rendelkezéseit. A rendelet szerint szigorúan tilos minden olyan mozgalom, amelyben tömegek vesznek részt. Öt embernél több nem állhat meg az utcán egy helyben. A rendelkezés főképpen azt a célt szolgálja, hogy a nemzeti-parasztpártnak azt a törekvését, hogy engedély nélkül is megtartsa gyűlését, meg lehessen akadályozni.

A Magyar Népet terjesztet magyar kötelesség!

ÉLETVIRÁG

Hó borítja a hegyeket. Az összes magasabb hegységeket fehér hótakaró borítja. A hó tavaszig megmarad a magas hegyeken, közeledik tehát a tél. Ezen a helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy sürgősen végezzék el a vetést, mert minden pillanatban beköszönhet a hideg, fagyos időjárás.

Nem tudtak határozni a magánjavak ügyében. Ciuc megye választott megyei tanácsának őszi közgyűlésén legfontosabb tárgy volt, hogy a Ciuc-i magánjavakat a vármegye vegye át. A nagyjelentőségű ügyben azonban nem tudtak határozatot hozni, mert az alapszabályokat teljesen át kellene dolgozni. Végül is szavazással akartak dönteni a kérdésben. A szavazás azonban eredménytelen volt, mert a magyar tanács-tagok nem szavaztak. Erre az elnök a kérdést levette a napirendről. A magánjavak ügye most a következőkben áll. A román állam még 1922-ben kisajátította a ciuc-i székely határőrök tulajdonát képező Magánjavakat. Az érdekelt tulajdonosok mindent elkövettek, hogy ennek a békebeli aranykoronában milliárdokat érő hatalmas vagyonnak törvénytelen kisajátítását bebizonyítsák és a vagyont az arra illetékeseknek visszaszerezzék. Minden erre irányuló erőfeszítés hiábavaló-

nak bizonyult. A tulajdonosok arra kényszerültek, hogy igazságukat nemzetközi forum előtt keressék. A Magánjavak pere így került 1933-ban a genfi Népszövetség elé, amely jogtalanul minősítette a kisajátítást és a vagyonnak valamelyes töredékét, egy pár helybeli középületet visszatitelt a tulajdonosoknak. A román állam ezen nemzetközi döntés után törvényt szavazott meg, amelyben kimondja, hogy a Magánjavak visszatitelt részét hajlandó átadni a megye közönségének, de a tulajdonosoknak kötelezniük kell magukat arra, hogy lemondanak minden további igényükről. — Miután a tulajdonosok ebbe nem mehettek bele, újabb panasszal fordultak a Népszövetséghez. Azóta az ügy holtpontra jutott.

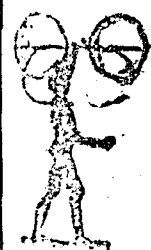
Elitették a zsaroló pénzügyi tisztviselőket. A Satu-Mare-i pénzügyigazgatóságnál több fő-tisztviselő nagy vagyont szerzett az adófizető polgárok zsarolásával. A bűnös tisztviselők a bíróság elé kerültek. A bíróság súlyos ítéletet hozott a bűnügyben. Tocaciu Valentin pénzügyigazgatót tíz hónapi fogházbüntetéssel és öt évi hivatalvesztéssel sújtották. Sebestyén József ellenőrt és Kolozsi János pénzügyi osztályfőnököt fejenként két-két évi fegyházbüntetésre és öt-öt évi hivatalvesztésre ítélték. Csata Jenő pénzügyi ellenőrt egy évi fogházbüntetéssel és három évi hivatalvesztéssel,

Berindean Vasile pénzügyi ellenőrt hat hónapi fogházbüntetéssel és három évi hivatalvesztéssel, Tanase Chirila pénzügyi ellenőrt két hónapi fogházbüntetéssel sújtották. A vádlottak közül a súlyos ítélet hallatára Tocaciu pénzügyigazgató elájult. Az ítélet a városban és a vidéken általános meglepedést keltett, mert a zsaroló társaság hosszú ideig rettegésben tartotta az adózó polgárokat.

Népszavazással be lehet zárni a koresmákat! Az új egészségügyi törvény rendelkezései szerint, ha valamely község lakóinak legalább egyötöde az illetékes főtisztviselői vagy polgármesteri hivatalnál írásban kéri, hogy valamelyik koresmát zárják be, a hatóságok kötelesek népszavazást elrendelni. A hatvan napon belül megtartandó népszavazás alkalmával mindkét nembeli nagykorúak szavaznak és egyszerű szótöbbséggel kimondják az illető koresma bezárását. A hatóságok a szavazás után kötelesek a koresmát bezárni. A határozat hat évig nem változtatható meg.

Megszűnt a tisztviselők kivételes lakbérleti helyzete. A tisztviselők a részükre rekvirált lakásokért évek óta alacsony lakbéréket fizettek. November elsejével a tisztviselőknek és a hadsereg tagjainak ez a kivételes előnye megszűnt. Az olyan lakót, aki a háztulajdonossal nem köt új szerződést, bírői úton ki lehet lakoltatni a lakásból.

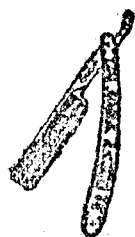
Százezer titkos drámairó. Magyarországon százezer titkos drámairó él, akikről pompás cikkét közölte a *Delibáb* új száma. A kitűnő színházi képeslapban nagy-szerű rádióműsorokat, egyfelvénásos szindarabot, színházi beszámolókat és pletykákat, gazdag filmrovatot, több mint száz szebbnél szebb képet, divatekiket és számtalan érdekességet talál az olvasó.

Kun Máttyás Fia Rt.

CLUJ, Calea Marechal Foch Nr. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalattal egyesítve, modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyra-becsült megrendelőink szolgálatára. Speciálisak vagyunk: **acélárukban, látszerészetben, borolva köszörűlésben, orvosi műszerek javításában.**

Halálos gyermekszerencsétlenség. A Baia-Mare közelében, Tauji de Sus községben szomorú szerencsétlenség történt. Rogozán György vasuti fűtő és felesége elmentek hazulról. A szülők három gyermeke, akik közül a legnagyobbik nyolc éves, otthonmaradt. A tüzhelyről szikra pattant ki és az ágyban levő szalmazsák meggyult. Pillanatok alatt lángtengerré változott a szoba. A három gyermeket alig tudták kihozni az égő szobából. A három gyermek közül csak a legidősebb maradt életben, a két kisebbik gyermek meghalt.

Nagy vihar volt a Fekete-tengeren. A Fekete-tenger partvidékén nagy vihar volt. A vihar következtében több személyszállító hajó nem tudta elbagyni a kikötőt. Több hajó a nyílttengeren rekedt, mert a nagy szélvész és köd miatt nem tudott a kikötőbe befutni. A tengeri viharral egyidejűleg a part mentén is szokatlan időjárás uralkodott. Több helyen havazott és óriási szélvész volt.

Szerezzünk új előfizetőket!!

Kiszemelték a lepra-telep orvosát. Közöltük lapunkban, hogy a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy Erdélyben a bélpoklosok számára tábort állít fel. Hír szerint a lepra-telep vezetőjeül dr. Fejér Miklós Carei-i orvost szemelték ki. Fejér ugyanis évekkal ezelőtt terjedelmes beadványt intézett az egészségügyi minisztériumhoz. Felterjesztésében előadta, hogy új gyógymód alkalmazásával akarja gyógyítani a leprás betegeket.

Éhínség fenyeget Beszarábia egyes részeiben. A nagy szárazság miatt Beszarábia egyes részein nagyon rosszul sikerült a termés. A megállapítások szerint közel 100 ezer embert fenyeget az éhhalál veszedelme. Emellett a baj mellett járványok is pusztítanak a lakosság körében.

Ellávolították Szűz Mária szobrát egy iskola elől. Hosszu idő óta áll a Satu-Mare-i főgimnázium előtt Szűz Mária szobra. A szép szobrot közelebről leszerelték és ismeretlen helyre szállították. Hír szerint a gimnázium falába épített Szent Imre szobrot is el fogják távolítani.

Miért esodáltak meg egy nőt? Az elegáns nő végigment az utcán és minden ember utána fordult. Miért esodáltak meg?... Azért, mert remek kabátját a *Párisi Divat* szabásmintája után készítette. Ez a népszerű magyar divatlap közel száz szebbnél szebb ruha, kabát és kézimunka eredeti rajzát közli. Nagyszerű cikkeket, rovatokat és gyönyörű képeket találnak benne a szépen, de olcsón öltözködni vágyó nők és háziasszonyok.

Nagy vörhenyjárvány van Erdélyben. Közöltük lapunkban, hogy Erdély sok vidékén, különösen pedig a Szilágyságban és a Székelyföldön nagy járványok vannak. A járványok a Székelyföldön öltének mind nagyobb méretet. A vörheny a felnőttek között is terjed. Egyes községekben egész családok betegednek meg ebben a súlyos betegségben. A hatóságok kötelező ojtások alkalmazásával igyekeznek gátat vetni a veszedelemnek.

Rablógyilkosság a Székelyföldön. A Comandó-i fűrésztelepen Okos József és Bálint György munkások meggyilkolták Kisantal Józsefnét. Az elvetemült gyilkosok elrabolták Kisantalné megtakarított pénzét, 11 ezer lejt. A gyilkosokat elfogták.

Óriási robbanás volt Kinában. Lang-Csiau-ban felrobbant a katonai lőszerraktár. A robbanás egy egész városnegyedet rombadöntött. A nagy robbanásnak kétezer halálos áldozata van. A hajléktalanok száma többezerre rug.

Tűz a Szilágyságban. Zălau közelében, Bebeni-ben kazánrobbanás miatt meggyult a fűrésztelep. A könnyen gyúló anyagok miatt a tűz hamarosan elharapódzott. A kár több millió lejre rug.

Minden embernek saját érdeke

egy olyan zsebnaptárról gondoskodni, amely tartalmánál fogva nélkülözhetetlen utbaigazításokkal szolgál egész éven át — Ez a magyar nyelvű

SPECIAL ZSEBNAPTÁR.

Terjedelme kb. 200 oldal. — A szokásos naptári részekon kívül tartalmaz dióhéjban: Rövid bucuresti kalauz. — Postai díjszabások. — Bélyegilletékek. Rádió. — Társadalom biztosító. — Lakásügyek. — Adóügyek. — Deviza korlátozás. — Vám. — Erkölcsei bizonyítvány. — Fegyvertartási engedély. valamint utlevelek beszerzési módzatai. — Belföldi fürdőhelyek. — Autó-sport (közlekedési szabályok stb.). — Házi tanácsadók. — Vitaminok. — Első segélynyújtás. — Kamat és mérték táblázatok. Idegen pénznemek stb. stb

Küln port rovat.

Az izléesesen kiállított vászonkötésű zsebnaptár ára 20. — Lei.

Kapható minden könyvkereskedésben. Az ár előzetes beküldése mellett, postán portómentesen szállítjuk.

Kiadja a Special Zsebnaptár Szerkesztősége
CLUJ, Str. Baron L. Pop No. 5.

Mindenki rendelje meg

Dr. Görög Ferenc

A magyar nemzet történelme
(új kiadást)

c. könyvet, mely 416 oldalon
(160 szebbnél-szebb képpel) él-
vezetes, elbeszélő modorban is-
merteti a magyarság ezeréves
dicsőséges multját. Olvasóink a
Lej 80.— bolti ár helyett féláron
kapják, ha a postaköltséggel
együtt darabonként

csak 45.— lej

összeget beküldenek a *Minerva*
Műintézet, Cluj, Strada Baron
L. Pop 5. szám címre. Egy
postautalványon több darab is
megrendelhető, darabonként

45.— lejt számítva, hogy a be-
küldési postaköltség kevesebbe-
kerüljön. Az előfizetési díj levél-
ben bélyegben is beküldhető. A
szelvényen vagy levélben olvas-
ható nevet, a község, megye,
illetve utolsó posta pontos jelzé-

sét kérjük minden zavar kikerül-
tetése végett. A könyvet csak
azoknak küldjük meg, akik a
darabonkénti 45.— lejt előre be-
küldik. Utánvételt nem szállítunk
a nagy postaköltség miatt.

A könyv december közepén
jelenik meg, de az előfizetéseket
legkésőbb november 20-ig be-
 kell küldeni, mert csak annyi
példányban jelenik meg, ahány
megrendelő előre befizet. Később
már csak a rendes 80.— lejes
bolti árban lesz kapható.

A megrendelés és a darabon-
kénti

45.— lej

a *Minerva Műintézet címére*
*(Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) kül-
dendő.*

Ez a rendkívüli nagy kedvez-
mény

még csak egy hélig érvényes!

A háboru és a vadállatok. Egy
haditudósító különös megfigyelé-
seket tett az abesszin-fronton, azt
hogy a vadállatok, elefántok,
zebrák és zsiráfok nem menekül-
nek el a háborus zajoktól. Erről
pompás képekkel illusztrált cik-
ket közöl *Tolnai Világlapja* új
száma, amely nagy terjedelemben
és gazdag tartalommal jelen-
teti meg. A legkiválóbb magyar
írók novellái mellett számtalan
remek cikket és közel száz képet
talál az olvasó a népszerű képes-
lapban.

Magyar-lengyel barátság.

A varsói egyetemen magyar inté-
zetet állítottak fel s annak fel-
avatására Hóman Bálint ma-
gyar kultuszminiszter fényes
kisérettel utazott a lengyel fő-
városba. Fogadtatásuk nagy-
szerű volt. Méltó az ünnepsé-
geken hangoztatott ezredéves
lengyel-magyar barátsághoz. A
varsói egyetemhez különben
erős szálak fűzik Magyarorszá-
got, mert a középkorban ezen
egyetemnek nagyszámu magyar
hallgatója volt. A varsói ma-
gyar intézet felállítása első lé-
pés a magyar-lengyel kulturális
egyezmény végrehajtásában.

Derék magyar ember halála.

Gergely József ny. pályaoír 79
éves korában Urvis-ban meg-
halt. A derék magyar ember
kezdettől fogva előfizetője volt
lapunknak és mindent elköve-
tett lapunk terjesztése érdeké-
ben. Az egész vidék becsülte
gerinces és bátor magyarságá-
ért.

Sziklaonlás Oroszországban,
Az oroszországi Ubek hegység-
ben fekvő Ubek várost szörnyű
szerencsétlenség pusztította el.
A várost környező sziklákról
óriási tömbök szakadtak le és
rombadöntötték csaknem az
egész várost. A város lakói kö-
zül nagyon sokan meghaltak. A
sziklaonlás rémességét növelte,
hogy egy teljes napig tartott és
ezt az időt a lakosság állandó
halálfélelemben töltötte.

Nagy tüzet okozott egy négy
éves kisfia. A Küküllő-menti
Laslaul-Roman községben Chi-
rila Constantin négy éves kisfia
gyufával játszadozott és meg-
gyújtotta a csür szalmafedelét.
A tűz rövidesen átterjedt a
szomszéd épületekre. A gazdá-
nak összes épületei leégtek,
kára meghaladja a 300 ezer lejt

Néhány szó a rheumásokhoz.
Őn talán már megkísérelt min-
den lehetőt anélkül, hogy kizsá-
bjáldalmaitól megszabadult volna.
De Önnek sincs oka a kétségbe-
esésre. Tegyen még ma egy ki-
sérletet az azonnal ható, fajda-
lomesillapító *Togal*-tablettákkal.
Togal oldja a húgysavat, az em-
beri test ezen magatermelt, pusztító
mérget. Nem kevesebb, mint
6000 orvos rendkívül elismerően
nyilatkozott a *Togal* jó hatásáról.

Ha sikert akar elérni,
hirdessen a

„MAGYAR NÉP”-ben!

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor.
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Elpusztul a fa, ha mélyen ültetjük!

Lapunk előző számában a gyümölcsfák helyes ültetési módját ismertettük. Közlöttük, hogy a leggyakoribb hiba, amit gyümölcsfa ültetésnél el szoktak követni, hogy a gyümölcsfákat túlságosan mélyre ültetik. Kifejtettük, hogy a gyümölcsfáknak megüledésük után ugyanolyan mélységbe kell kerülniök, mint amilyen mélyen a faiskolában állottak. Több szóbeli és levélbeli érdeklődésre részletesen ismertetjük azokat a bajokat, amelyek a kelletténél mélyebbre való ültetés után a gyümölcsfákon jelentkeznek.

Tudnunk kell, hogy a fa gyökérzetének is szüksége van levegőre, mert a gyökereken levő sejtek lélekeznek. Ha a gyökérzet mélyebben kerül a földbe, mint ahogyan azelőtt volt, a gyökerek nem tudnak lélekezni. Növeli a bajt, hogy a törzs alsó része is a földbe jut és nem tud lélekezni. A fa tehát valószínűleg megfullad.

Az elégtelen lélekezésnek sok kellemetlen következménye van. A gyökereken szükséges gyógyulás megakad, mert a hegszövetet és az új gyökerek képzését szolgáló anyag vándorlása csökken, vagy egészen megszűnik. Ezért — már az átültetés alatt is — beteg fának egészségessé való válása elhúzódik. Emeli a hátrányt a mélyen ültetett fa gödrébe helyezett szerves anyag (trágya, komposzt stb.) is. Ez a mélybe kerülve, nem tud elkorhadni. Tápanyagok és hasznos részek helyett káros savak képződnek, ezek a továbbiakban a gyökérzetet el is pusztíthatják.

A mély ültetés folytán a fa gyökérzete és a földbe került törzs része súlyosan megbetegszik. Ezt az állapotot jellemzi a gyökerek elváló héja alatt a fatest felületén látható fehér, vagy feketés-acélkek szineződés és a büzös szag.

A földfeletti részekből történő állandó párolgás miatt új ültetésű fáknál fokozottabb

vizhiány áll be. Ennek következtében az ép gyökérkupok a talajrészecskék között lévő vizet igyekeznek teljesen kihasználni. A fokozott nedvkeringés alkalmával feljebb továbbítják a büdös, savanyu, rothadó anyagokat is. Ezek a felső részek élő sejtjeire végzetes hatással vannak. Az alsó végüktől kezdődően a vastagabb gyökerek elhalása is bekövetkezik. Ez a baj kemény fáju fáknál (dió, bükk, szil stb.) már rendes ültetés esetében is bekövetkezik erős, tartós esőzés után. Innen ered az a nem alaptalan tapasztalat, hogy az ilyen fák átültetése sokszor eredménytelen.

Sokszor tapasztaljuk, hogy a mélyen ültetett fa kihajt, de levélzete az első meleg napon minden öntözés és a talaj nyirkossága dacára fomnyadni kezd, a fa pedig elhal. Ha az ilyen fa tövéből a földet elkaparjuk, látjuk, hogy ott a héj a fatesttől elvált s a fatest felületet a feutebb említett kékes fekete szineződés mellett senyves, büdös vizenyős saggal van telve. A baj oka itt is a mély ültetés.

Fiatalabb fa a mélyebb ültetést jobban kiállja, mert a mélyebbre került fiatal fa törzse a talaj magasabb rétegeiben még könnyebben és gyorsabban nevelhet új gyökereket s ezek a mélyre került elhaló gyökereket még idejében pótolják. A bokrok közül a mélyebb ültetést hamar kiheverik a könnyen gyökerező fajok, míg például a borsófa, a sóska, a som stb. a mélyre való ültetést alig állják.

Amint mondtuk, a gyümölcsfákat új helyükön is mindig csak olyan mélyre szabad ültetni, mint amilyen mélyen azok a nevelés helyén állottak. A föld színénél történt szemzésből felnevelt fáknál a szemzés jól látható, megvastagodott helye az új helyen, a földön legyen, míg a koronába oltott fák töve az előző álláshely szerinti magasságban áll.

jon. A magasabban való ültetés sohasem okoz olyan súlyos bajt, mint a valamivel mélyebben történő ültetés. Ha az ültetés a kelletténél mélyebben történt, a fákat még azok kihajtása előtt ki kell venni a földből s helyesen kell elültetni. Ha ezt már meg nem tehetjük, célszerű a fák sora mellett jobbról-

balról egy mélyebb árkot húzni vagy a fák tövétől a gyökérzet felett levő földet az oltás helyéig fölszerűen elkaparni. Nyirkos, kötött talaj esetén a feles mennyiségű vizet nyílt árkok vagy alagesövek elhelyezése révén távolítjuk el a fa gyökérzetétől.

Gazdák figyelmébe! Az állattartás egyik legfontosabb feltevéle, hogy a gazda ismerje a tenyésztés ideje alatt gyakran fellépő megbetegedéseket és azoknak célszerű, gyors leküzdését. Ez a szabály épp úgy vonatkozik a módos, mint a kevésbé tehető tenyésztőre, mert az állatok elhullása vagy fejlődésben való visszamaradása egyformán kárt és csalódást jelent minden ember számára.

Igen sok megbetegedés fordul elő az állatok életében, melyeket csak állatorvosi beavatkozással kerülhetünk el, illetve gyógyíthatunk meg, de van egy olyan is, melynek jelenlétét a gazda maga is felismerheti, sőt teljes sikerrel és nagyon rövid idő alatt meg is gyógyíthatja.

Ilyen betegség az angolkór és annak sokféle káros megnyilvánulása, melyet állattartó, de különösen sertéstenyésztő gazdánk igen gyakran tapasztalhat.

Az angolkór a tudomány által már nagyon régen ismert betegség, de okát csak nemrégiben fedezték fel. Alig pár éves még a különböző vitaminok felfedezése, melyekről lapunkban már többször beszéltünk gazdátársainkhoz és még igen sokat fogunk erről később is szólni.

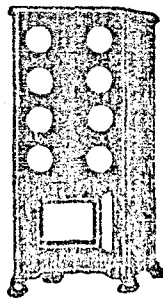
Az angolkór a sertéstenyésztésben például egyformán megnyilvánul úgy a malacoknál, mint a hizlalás alatt álló, már kifejlett állatoknál. A malacoknak a D-vitamin hiányból ke-

letkező angolkóros betegségei közül a leggyakrabban fordul elő a csököltség, fejletlenség, lábzsugorodás, angolkóros eredetű szivgörcsök miatt állandó visítozás. Nagyon gyakran látható kis és nagy tenyésztőknél egyaránt a malacok koszosága, melyet sajnos, még mindig tévesen értelmeznek gazdánk, azt gondolván, hogy ez csak egy felületes baj, pedig a valóságban súlyos hörgyulladás, mely ugyancsak a vitaminhiánynak következménye. Az is gyakori jelenség, hogy a malacok egymásközt feltűnően marakodnak, egymás farkát és fület rágják. Ez sem más, mint súlyos vitaminhiány, melyet ha idejekorán nem szüntetünk meg, maga a tenyésztés hiúsul meg.

A sertéshizlalás ideje alatt idősebb sertéseknél igen gyakran csontlágylulás szokott fellépni, melynek következtében az állatok leroskadnak, nem tudnak lábra állani. Ez is vita-

minhiány és épen úgy az a tünet is, mikor az anyasertés gyenge, nem életrevaló malacokat hoz a világra. Ezek azok a súlyos megbetegedési tünetek, melyekről lapunkban mostan, a téli istállóztatás megkezdésével gazdátársainkhoz sorozatosan szólni fogunk, mert azt a célt akarjuk elérni, hogy szegény és gazdag tenyésztőink egyaránt felismerhessék az angolkóros megbetegedések veszedeelmét, mely az idéni nagy szárazság miatt a takarmányok vitaminszegénysége folytán különösen nagy mértékben fog jelentkezni.

Tehát arra kérjük gazdáinkat, hogy az itt elmondottakat jól szivleljék meg és kísérjék figyelemmel következő figyelmetéseinket is, melyek e megbetegedéseket és az ellenük Pekk és Futorral való sikeres védekezéseket fogják ismertetni.

Sok tizezer megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR“

kályha az összes kályhák között a **legjobb**
10 kilogramm fával lűt egy **24** órán át.

Gyártja:

Szántó D. és Fia, Oradea

Képviselő: BARZEL vaskereskedés Cluj, Piaja Mihail Viteazul No. 15.
Kapható mindenütt! — Kérjen díjtalan árjegyzékelt!

El kell végezni a vetéseket!

Több gazda irta levélben, hogy a nagy szárazság miatt őszi vetései alá nem tudja a talajt kellő módon előkészíteni. A szántás olyan, hogy magház alig van és a vetőmagalátakárása nagyon rosszul történik. Az érdeklődőknek és minden gazdának azt tanácsoljuk, hogy most már ne késlekedjenek a vetéssel, hanem végezzék el minél előbb, mert beköszönt a tél és vetés nélkül maradnak.

Kik vásárolhatnak a jövőben birtokot? A földművelésügyi minisztériumban törvénytervezeten dolgoznak, amely a kisajátítások során kiosztott falusi földek védelmét fogja szolgálni. Ezekre a területekre vonatkozólag a törvény úgy intézkedik, hogy csak román állampolgárok vásárolhatják meg, még pedig ezek is csak akkor, ha különleges feltételeknek megfelelnek. A vásárlóktól megköveteli a törvény, hogy végezzenek mezőgazdasági iskolát, fő foglalkozásuk legyen a mezőgazdálkodás, vagy pedig legyenek papok, tanítók, állami nyugdíjasok. Ezeket az ingatlanokat

csak egy erre a célra felállítandó pénztintézetnél lehet megterhelni. Az ilyen birtokok tulajdonosai birtokaikat a termelési szabályzat előírásai szerint kell, hogy kezeljék.

Gazdasági előadások Turdamegyében. Az Erdélyi Gazdasági Egylet, az Aranyosszéki Vidékfejlesztő Szövetkezettel karöltve gazdasági és kulturális előadásokat rendez.

Előadások tartására felkértek: Rass Károly ny. főgimnáziumi tanár, dr. Gál Miklós képviselő, Török Elemér okleveles gazda, Szabó György gazdasági tanár, dr. Amirás Aladár ügyvéd, dr. Nappendruck Kálmán orvos, Nagy József okleveles gazda, Csomoss János okleveles gazda, dr. Incze Béla ügyvéd, dr. Sulyok István és Török Bálint, az E. G. E. igazgatója.

Az előadások iránt a kisgazdák körében meleg érdeklődés nyilvánul meg.

Már csak PÁR NAP a huzásig.

Huzás 1935. november hó 15-én.

AKAR MILLIOMOS LENNI?

Az ön szerencse kulcsa egy SORSJEGY a

BANCA ILIESCU S. A. Cluj-tól.

A pénzátkülség jegyében folynak le az őszi vásárok.

Több városi központban közelebről folytak le az őszi vásárok. Sajnos, mindenütt azt lehetett tapasztalni, hogy a gazdák nehezen tudták termékeiket eladni és az árak alacsonyak voltak. Így aztán vásárolni sem tudtak a gazdák. Különösen a kirakóvásáron érzett meg, hogy nagy pénztelenség van.

Alud vidékén kialakultak a must árak.

A Maros mentén a szüret várakozáson felül jól sikerült. A musttermés mennyiségileg több mint a tavaly és minősége is nagyon jó. Az árak klosterneuburgi fokunkint 40—60 bani-ban alakultak ki. Így a 20 fokos mustért 10—12 lej fizettek literenként.

Piaci árak a Bánáthban.

Alma 6—12, körte 8—15, szőlő 5—14 lej kilónként.

Krumpli 260 lej mázsánként. Zöldbab 8—10, fehér paszuly 6, paradicsom 2—3 lej kilónként.

Csirke 35—60, tyúk 60—100, liba 120—130, ruca 80—100 lej páronként. Tömött liba 100—170, tömött ruca 45—70 lej darabonként.

Állatárak Târgu-Săucieș-en.

Igás ökör 8—13, hizott ökör 13—17, igásló 4—7, kocsi ló 8—14 ezer lej páronként. Fejős tehén 3—7 ezer lej darabonként. Választott malac 500—600 lej páronként.

Az erdélyi szervezett magyar gazdatársadalom egyetlen köz- és mezőgazdasági szaklapja az

ERDÉLYI GAZDA

az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos lapja. Szerkesztőség és kiadóhivatal: CLUJ, Strada A. Mureșan 10 szám.

A lapot az E. G. E. tagjai 60 lej évi tagdíj ellenében tagsági illetmény fejében kapják. Nem tagok részére is az évi előfizetési díj mindössze 80 lej. A lap megjelenik minden hó 1-én.

Lépjön be minden magyar gazda az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjai sorába. Tagsági nyilatkozatot és mutatványszámot az E. G. E. díjtalanul küld, úgyszintén gazdakörök alakításához szükséges részletes útmulatót is.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Szopos Sándor.

Szopos Sándor méltó arra, hogy az erdélyi magyarság megjegyyezze és tisztelettel említsé nevét. Hivatásának teljes átérzésével hűségesen szolgáló tanár és mint pedagógus is méltó arra, hogy elismerés és szeretet vegye körül személyét. Mi azonban ez alkalommal a festőművész Szopos Sándorról óhajtunk megemlékezni. Tanári hivatása mellett Szopos Sándor állandó hűséggel, kitartással és odaadással áldoz a legnemesebb művészi törekvéseknek. Minden elismerést megérdemel az a férfiú, aki a jelenlegi élet ezerféle gondja, nyomorusága között olyan kitartással, a legnemesebb eszmények iránt való olyan áldozatkész hűséggel szolgál, mint ahogyan azt Szopos teszi. Nem szeszélyes, ideoda kapkodó, a művészet nagy problémáit megkerülő, felületes műkedvelő, nem is csupán anyagi sikereket kereső és éppen azért a komolyabb művészi törekvésekkel könnyen feláldozni kész mesterember, hanem igazi, hivatásos művészember Szopos Sándor, aki egész életének legszentebb erőit képes odaáldozni komoly művészi feladatok megoldására. Az ilyen ember valóban megérdemli, hogy megálljunk előtte, megszorítsuk a kezét és megköszönjük neki azt a hű és becsületes munkát, amelyet nemzeti kulturánk gazdagítása érdekében végez.

Mindezt abból az alkalomból kívánjuk elmondani, hogy Szopos Sándor a Minerva könyvkiadó vállalat kiállítási termében magas színvonalu kiállítást rendezett. Ez a képkiállítás erdélyi kulturális életünknek kiemelkedő eseménye. Szopos Sándor kiállított képei valóban maradandó értéket képviselnek. Néhány olyan képet láttunk ettől az igazán hivatásos művészembertől, amely feledhetetlenül megmarad emlékezetünkben. „A vihar előtt“ című képében, ahogyan megörökíti a szevedések áradata elől menekülő árva embereknek megrázó szomorúságát, ahogy érzeltetni tudja a földnek belső vonzó erejét, mely a menekülő embert mintha folytonosan visszahúzná az itt élned, halnod kell kötelezettségével, ez a kép többet mond az erdélyi em-

bernek, mint amit sok, sok könyvvel elmondani lehetne. Feledhetetlen marad művésztének jellemző ereje, amelyet ott látunk „Az öreg pár“, vagy „A falu szája“ képein. Nagyszerűen mutatják e képek, hogy mekkora szeretettel és megértéssel tudja szemlélni és megragadni népünk egyszerű gyermekeinek jellemvonásait Szopos Sándor.

Reám felemelő, mélyen megindító hatást gyakoroltak tájképei. Különösen azok a képei, amelyek az erdélyi falvak, mezők, hegyek és földek derüs szépségét, vonzó nyugalmit tükröznek vissza. Ezekben a képekben éreztem meg a szülőföldjét halálos hűségű szerelmével szerető erdélyi művészembernek szive dobogását.

A művészet nagy kérdéseinek egyik jeles ismerője mondja a tájképekről: „A képek, rést ütve a falon, nyitott ablakok számkra, melyeken át nézzük a nagy nyitott mezőket, az arany gabonaföldeket, a sárga őszi erdőket, a határtalan látóhatárt és a végtelen hegyet.“ Valóban azt szeretném, hogy minden erdélyi magyar család hajlékában legyen egy-egy ilyen nyitott ablak, mint amilyenek Szoposnak az erdélyi föld és az erdélyi ég különös szépségét mutató képei, hogy ezeken az ablakokon kitekintve, tudná lerázni az erdélyi lélek a gondot, a csüggedést, az aggodalmat, tudna megújulni a tisztább eszményeket látó hitnek és szeretetnek erejében.

Azt gondolom azonban, hogy mégsem lesz hiábavaló egy-egy olyan komoly művészembernek, mint amilyen Szopos Sándornak is, a hű munkája, mert az övéhez hasonló művészi alkotások mindenkor beszédes bizonyosságai lesznek annak, hogy a mi népünk soha sem fog lemondani arról a jogáról, mely szerrint, mint a múltban, a jövőben is alkotó munkása kíván lenni a művészi élet terén is a magasabb emberi kulturának. Éppen az erre való utalás és emlékeztetés az a legdrágább ajándék, melyet megköszönünk Szopos Sándornak.

Magyar Népet terjeszteni magyar kötelesség!

Mulató

MEGELEGEDÉS.

*Nem mondhatom szegénynek magamat,
Adott a sors annyit, mennyit adhat.
Egy pohár bort, dalt és ifjúságot,
Sok bajomhoz egy-két jóbarátot.*

*Kedves nőmnek, családomnak élek,
But megosztok, örömet cserélek;
E kis körben úgy enyhül a bánat,
S az örömcsepp egy tengerré árad.*

*Ifjúságom ma-holnap oda lesz,
De ha Isten csillagomnak kedvez:
A barátság és a bor és a dal
Híven kísér siromig, velem hal.*

*Az ősz haj sem hűti ki a szívem' még,
Melegít majd ezer boldog emlék.
Oh édes nőm ölelj meg, baradj rám,
Igy alszunk a koporsó párnáján!*

GYULAI PÁL.

A megmentett Halál.

Jóska, a vasizmu legényember fát döntögetett az öreg Mártonnal az irtás szélén. Csattogott, villogott a fejsze, pattogva röppent szerteszéjjel a friss, fehér forgács. Estére hajlott az idő, testükbe szívódott az egész napi fáradság és mind ritkábban és kevesebbet szóltak.

Pár lépésnyire tőlük, benn a bokrok sűrűjében ülve, ótalzkodott rájuk az alattomos esontember, a vén Halál, nagy üreges sötét szemével figyelve őket. Bár az arca vigyorlásra állott, rettentő közönnyel nézte a kétkézi munkával szorgoskodó embereket és mint akinek bőven telik az idejéből, türelmesen várakozott.

Most a bevágott törzsű bükk fájdalmasan feljajdult és töben kettészakadtan dőlt a földre nagy zuhanással. Hosszú recsenés volt a zokogása.

A következő pillanatban zörgő fogvacczás és keserves sóhaj panasza hangzott a lombok felől.

— Hallja csak, Márton báf... — mondta Jóska. — Valaki matat a bokor alatt... És alighanem póruljárt...

Sietve odalépett, ahonnan a hangok előtörték. Márton követte a fiút és amint odaértek, szemük-szájuk tátvamaradt a döbbenettől. A térdük is beleremegett a látványba, ami szemük elő tárult.

A vén esontembert a rádőlt fa ága lábánál fogva a földhöz szegezte. Nyöszörögve ficáinkolt, de nem segíthetett magán. Csontlábát nem tudta a súlyos teher nyomása alól kiszabadítani.

— Mentsetek meg jó emberek! — könyörgött elhaló hangon.

Márton, amint a meglepedésből magához tért, rászólt a fiúra:

— Hoci ide gyorsan azt a két rudat... Emeljük meg az ágat vele...

— Én aztán nem hozom és nem is emelem... — ellenkezett Jóska határozottan. — Még hogy a Halált én segítem ki a bajból! Maradjon csak ott, ahol van...

— Jaj a lábam, — nyögte keservesen a esontember. — Könyörüljetek rajtam... Elpusztulok...

— Annyi baj legyen, — vigasztalta Jóska gunyos merészséggel. — Legalább békét hagysz az embereknek... Ne félj koma, még a kaszádat is darabokra fogom törni... De ugy ám...

— Csendesedj már fiu, ne hadarászl! — intette Márton a legényt. — Hozd elő a két rudat, ahogy mondtam már...

De Jóska meg se moccant. Tovább próbált makrancoskodni. Csak amikor látta, hogy az öreg Márton maga indul a rudakért, adta be a derekát. Mormogott ugyan még egy da-

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átad-

.....

rabig, hogy így-ugy, miféle ostobaság a Halál a kelepceből kimenteni és rászabadítani megint az emberekre?...

Aztán kelletlenül mégis megfogta a feléje nyújtott rudat és nekifeküdt a munkának. Kettlen kétfelől a vaskos ág alá tölték a rudak végét és beleerőszakolva erejüket, megemelték.

A vén Halál egyszeriben kirántotta sárguló csontlábát a meglazult szorításból. Tüstént talpra ugrott. Jól esett neki a szabadság. Kéjesen megrázkódott, hogy a csontjai mind megcsörrentek. Aztán megköszönte az emberek iránta tanusított szivességét, felémelte a harasztból nagykarimájú fekete kalapját és tar koponyájára csapta. Majd megigazitotta bordás mellén földig érő fehér gyolcsleplét, vállának vetette kaszája nyelét és hosszú, zörgő léptekkel megindult az erdő felé.

Márton és Jóska földbegyökerezett láb-

bal némán bámultak utána. Előbb Jóska szólalt meg:

— Bizony, Márton bá, én mégis amondó vagyok, hogy nagy kár volt ezt a fene esontvitézt kiereszteni a markunkból... Hogy most tovább kaszáljon bennünket?

Kis szünet után azt kérdezte:

— Hátha még ma éccaka eljön magáért!

— Jöjjön, ha kedve tartja... Nincs más dolga! — válaszolta Márton egykedvűen.

Jóideig hallgattak, végre Márton bá törte meg a csendet.

— Tudom, hogy ti fiatalok mind úgy gondoltok: el kell pusztítani a halált. De, aki már megvénült, mint magam is, másképpen látja az életet... Az öregek valamennyien úgy tettek volna, amint én cselekedtem, kiszabadították volna a Halált... És így van ez rendjén... Mi nem félünk a csontembertől... Mi tudjuk, mert érezzük, hogy a Halálnak is élnie kell...
Magyar András.

Apróságok Adomán

A harag vénit!

Német tudósok kutatásai alapján kiderült, hogy a haragvó ember testében olyan életani változások történnek, amelyek a szervezetet öregítik. A mérges természetű ember bőre ráncos lesz, haja hamar kihull, vagy korán megöszül. Idegei állandóan működnek, folytonos ideg-feszültség van testében. Ez rossz hatással van szellemképességére, vagyis a mérges ember hamar elveszti gondolatainak és cselekvőképességének rugalmasságát és frissességét.

Háború és rádióvásárlás.

Az utóbbi években a gyárosok nehezen tudták értékesíteni az újonnan gyártott rádiókészülékeket. A közönség inkább régi készülékeit alakította át. Amióta azonban az olasz-abesszin háború kitört, a közönség megint nagy érdeklődést tanusított az új rádiókészülékek iránt. A

gyárosok és a kereskedők örvendezve állapítják meg, hogy a háborús helyzet jó hatással van a rádió gépek eladására.

Füreszelhető üveget találtak fel.

Az angol vegyészek már régóta kísérleteznek, hogy olyan állatszó, kristálytisztá anyagot állítsanak elő, amelyik az üveghez hasonlatos, de úgy munkálható, mint a fa. Most két amerikai tudós feltalálta azt az anyagot, amely ezeknek a követelményeknek megfelel. Az új anyagot lehet füreszelni, gyalulni esztergálni. Nagy előnye, hogy átengedi a napfény ibolyántúli sugarait és így nagy egészségi jelentősége is van.

Hozzá fogtak a világ legnagyobb buvármunkájához.

Egy spanyol mérnök engedélyt kapott, hogy kiemelje a Vigói-öbölből a kincset, amely 1702-ben süllyedt a tenger fe-

nekére. — A spanyol hajókat ugyanis, mikor az öbölbe érkeztek, ellenséges angol és holland hajók lepték meg. A spanyol hajóhad parancsnoka nem akarta, hogy a nagy kincs az ellenség kezére kerüljön és ezért inkább elsüllyesztette a kincsel megrakott hajókat. — Most műszaki emberek vezetésével részvénytársaságot alakítottak, hogy különleges buvárszerkezet segítségével a kincset kiemeljék.

Orvosság — nagyban.

— Itt van tehát a recept és az orvosságból adjon a gyermekeknek naponta három evőkanállal.

— Igen ám — feleli az apa az orvosnak, — eddig rendben volna, de arra kérem, írjon fel néhány liternyit az orvosságból, mert még legalább tizenkét gyermek van hasonló betegségben a faluban. A fiamat csak mintának hoztam el.

Idéges emberek

hamar hálnak el!

Észlelte Ön már a közeledő idegkimerültség jeleinek valamelyikét?

Könnyű izgékonyosság, lehangoltság, remegés a tagokban, nyugtalanság, szívdobogás, szédülés, féltékenység, álmatlanság, rossz álmok, érzéketlenség egyes testrészekben, ijedés, túlzott ingerlékenység, zajok, illatok, vágyakozás kábítószerrel, dohány, alkohol, tea, vagy kávé után, szem-pillarebbenés, vagy káprázás, vértórtulások, elfogódás, szeszélyesség, az agy, vagy a beszéd rendszertelensége, különleges vágyódások, vagy idegenkedés. Amennyiben az idegesség ezen ismertető jelei közül valamelyik erősebben, vagy többben egyszerre jelentkeznek,

ugy idegrendszerre erősen meg van gyengülve

és megerősítésre, illetve kezelésre szorul. Ne hagyja tehát ezt így tovább menni, mert esetleg komolyabb bajok, mint elmezavar, félrebeszélés és öntudatlan cselekvés lehetnek a következményei és nemsokára rá következnek a test összeroppanása és a korai elhalálozás. Egészen mindegy, honnan származik az Ön idegessége. En felkérem arra, hogy írjon nekem. En hajlandó vagyok Önnek gratis és portómentesen egy egyszerű módszerrel szolgálni,

mely az Ön részére kellemes meglepetés lesz. Ön valószínű, már sok pénzt adott ki különböző szerekre és legjobb esetben ezekkel csak egy átmeneti javulást érhetett el. En biztosítom Önt, hogy én a helyes módszert az ideggyengeség leküzdésére ismerem.

Ezen módszer javulást idéz elő a hangulatában, életörömben, energia és munkakedvében.

Már többen közölték velem, hogy módszerem után mintha ujjonnan születtek volna, úgy érzik magukat. — Ezt igazolják orvosi elismerő levelek is. És Önnek csak egy levelezőlapjába kerül. — En küldök Önnek egy tanulságos könyvet teljesen díjmentesen.

Ha nem írja azonnal, akkor őrizze meg a hirdetését!

Postasammelstello:

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz 13. Abt. 704.

TARTÓZÁSOK

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak az azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

Többeknek. Kérésükre az alábbi kimutatásban közöljük, hogy a konverziós adósoknak a mostani esedékesség alkalmával milyen összeget kell fizetniük? A táblázat alapján könnyen ki lehet számítani minden összegre nézve, hogy mennyit kell utána fizetni!

A lecsökkentett tőke	fizetendő lei	
	összege lei	mezőgazdáknak városiaknak
1000	30	67
1500	45	100
2000	60	134
2500	75	168
5000	150	336
7500	225	504
10.000	300	672

Fenti kimutatásból látható, hogy a mezőgazdák minden ezer lei után 30 lejt tartoznak fizetni, míg a városiaknál 67 lei a fizetendő összeg ezer lei tartozás után. 10 ezer lei után a mezőgazda adósok 300 lejt, a városi adósok 672 lejt fizetnek. Hangsúlyozzuk: a részlet pontos fizetése mindenki vigyázzon!

L. I. Sajnos, levele olyan későn érkezett, hogy a legjobb akarat tal sem tudtuk a dologt elintézni. Egyebekben azt ajánljuk, hogy a mustot ne adja el. Átmenetileg az árak ugyanis nagyon alacsonyak, azonban feltétlenül javulni fognak. Ajánljuk, hogy borkészletét tehát kezelje az olírásiaknak megfelelően. Mi árusítással nem foglalkozunk.

AZ ŐSZI ÜLTETÉS biztos sikerrel jár!

Gyümölcsfák, rózsák,
bokrok, szőlőoltványok
faj- és árjegyzékét kívánatra
díjmentesen megküldjük.

AMBROSI, FISCHER & CO.

AIUD, Jud. Alba.

T. F. né. Miután férje halála után már 3 éve háborítatlanul gyakorolta a koremai ipart, az italmérési engedélyre szerzett joga van és az italmérési engedélytől csakis az érvényben levő szesz törvény áthágása miatt fosztható meg, mint amilyen: büntett elkövetése, különböző kihágások, a helyiségek közegészség szempontjából való meg nem felelése, meg nem felelő távolság templomtól, iskolától és más középülettől, stb.

A szesz törvény értelmében italmérési engedélyt fiára nem irathatja át, mert a jövőben megüresedő engedélyek (minden 500 leket számítva 1), csakis a községeknek adhatók ki, azokat a községek nyilvános árlejtésen 3 évre bérbe adják, és így fia is, ha 25-ik életévét betöltötte és a legelőnyösebb ajánlatot teszi, bérelheti.

Minden közbenjárás hiábavaló, mert a fenti rendelkezéstől eltérni nem lehet.

S. L. A. volt Urbéres Birtokosság, mint jogi személy köteles illeték egyenértéket fizetni.

Ami a birtokosság legelőjére vonatkozó ellenőrzést illeti, alábbiakban közöljük a vonatkozó törvényes rendelkezéseket:

A legelő törvény érvényben levő végrehajtási utasításának 67-ik szakasza értelmében minden a község területén levő közös legelő birtokosság, egyetlen egy legelő birtokossággá köteles ala-

kulni. Az utasítás 80-ik szakasza értelmében a közös legelők megmaradnak az egyes birtokosok tulajdonaként, de azok vezetése és használata a legelő birtokosság hatáskörébe tartozik.

Az 1934. évi 3028. számú Királyi decretum alapján a kiadott 1248—1935. számú Belügyminiszteri határozattal ugynevezett községi és megyei legelő eforiák (előljáróságok) létesítettek. Ezen határozat V-ik fejezete a községi eforia hatáskörébe utalja a közös legelők vezetését, a kihasználási intézkedés jogát és egyáltalán a legelők feletti ellenőrzési jogát. A határozat XIII-ik fejezete értelmében a megyei eforia ellenőrzést gyakorol a vármegye területén levő összes közös legelők felett és jóváhagyja a közös legelők költségvetését.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

K. J. Valea Borentului, T. D. Coltesti, B. P. Bicalaf, Ids. G. F. Firtanus, G. S. Sebis, S. L. Sancieraiu.

ELŐFIZETŐINKHEZI *Mellettek számunkban közöltük előfizetőinkkel, hogy az 1936. évi díszes és nagy terjedelmű könyvnaptárunk néhány hét múlva megjelenik. A naptár megjelenési időpontja december hó első felében lesz. A naptárra igényt tarthat minden egyes előfizetőnk teljesen ingyen, ha a f. év végéig szóló előfizetési díjat kifizette, vagy legkésőbb december 1-ig kifizeti. Ezt úgy értjük, hogy akik még nem fizettek, azonban december 1-ig megteszik, azoknak a naptárt még ez év folyamán megküldjük az első expedícióval. Akik később fizetnek, azoknak is elküldjük a naptárt, azonban csak a jövő év folyamán és csak akkor, ha tart még naptár készletünk. Minden előfizetőnek érdeke, hogy a naptárhoz mielőbb hozzájuthasson és ennek csupán az a feltétele, hogy f. év végéig szóló előfizetési díjait még e hó folyamán bekioldja. Ettől eltekintve, ez alkalommal is felszólítjuk a hátrálékosokat, hogy díjaikat küldjék be, mert akik nagyobb hátrálékban vannak, azoknak további hitelt nem nyújthatunk s bármennyire sajnáljuk, a nemfizetőeknek a lapkioldást kénytelenek leszünk megszüntetni. Minden hátrálékost fokozatosan felszólítunk az általunk kiküldött és lapjukhoz mellékelt póstautelevény felhasználásával, tehát mindenkinek tudomására adjuk, hogy mennyi díjjal tartozik s a pénzbekioldást is megkönnyítjük a kitöltött póstautelevény elküldésével.*

N. F. A szállótörkölyről szóló leírását megkaptuk. Annyiban hibás az eljárás, hogy sok must megy kárba. Kizártnak tartjuk, hogy 8 nap alatt az erjedés véget érjen. Ilyen eljárással a törköly, megecetesedése is bekövetkezik. Minden kérését elintéztük, kivéve a mézre vonatkozót. Erről lapunk következő számában talál üzenetet.

G. S. Sebis. 175 lej (25 lej naptárra). Kérjük lapunkat a jövő évre is megtartani. Köszönjük az új előfizetőt. Várjuk kedvező válaszát.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: K. J. Valea Borentului 150, T. F. Valea Borentului 150, Özv. V. Sné Band 155, Sz. A. Pachia 155, Ny. M. Capleni 150, T. J. Zizin 300, J. J. Satulung 95, H. F. Frata 155, T. J. Noui-Roman 150, T. Zs. Lugo 155, Özv. Cs. A. né Tg.-Mures 155, H. G. Turda 155, B. M. Bodos 450, Özv. D. L. né Sannicius 155, Cs. G.

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutalványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Ciuc-Sănceraint 155, J. J. Satu-Nou
120, Sz. J. Salonta 135, G. F. Fir-
tanus 75, T. L. Cristur 155, B. M.
Otvesti 475, T. S. Ojdula 155, B. G.
Aninoasa 155, P. Gy. Azuga 155,
Id. N. A. Sistereea 155, M. J. Săniob
155, Sz. I. Nimigea de Jos 155, Sz.
J. Filpisul-Maró 155, S. J. Er-
cea 155 lei.

Apróhirdetések

Minden szó 4. vastagabb betű-
vel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50
lej. Állástkeresők részére 20 szóig
10 lej. Előfizetőknek minden szó
3. vastagabb betűvel 6 lej. Az
apróhirdetési díj előre fizetendő.

Özvegy, volt póstamesternő,
bármilyen alkalmazást, irodai
vagy családi munkát vállalna
szerény díjazásért. Cim a kiadó-
ban.

Hány százezer juh elpusztult volna már,
ha nem lenne

DISTOL-EXPRESS

Hála a tudománynak, fel van találva,
tehát használjuk, és csak

DISTOL-EXPRESS-t

kérjünk, mely csak ezüst felírással valódi!

Gondoskodott már...

sorsjegyről a most meginduló sors-
játékra? — mert már csak pár nap
a huzásig.

200 Leit igazán érdemes részkirozni

mert ezzel az összeggel milliomos
is lehet. A legutóbbi huzás eredményei
ezt igazolták is.

Huzás 1935. november 15.

Vegyen részt a KOLLEKTIV JÁTÉK-
nál hol is 200 — lei befizetése mellett
20 számmal játszhatik.

Óriási nyelési lehetőség!

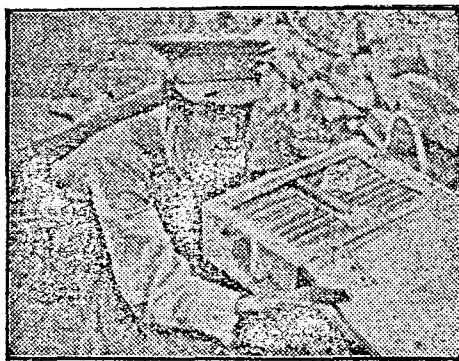
Nagy harcok folynak Abessziniában.

Az afrikai harctéren a csapatok tevékenysége megelégnült. Az olasz csapatok délről és északról megkezdték az előnyomulást. Különösen az északi fronton folynak véres küzdelmek. Az olaszok döntő győzelmet akarnak

De Bono tábornok az olasz hadsereg főparancsnoka nagy távcsövön át figyel a harcot.

aratni az abesszinek felett. Remélik, hogy amennyiben az olaszok valóban nagy győzelmet aratnak Abessziniában, könnyű lesz a békét helyreállítani. A sorozatos olasz győzelmek miatt a császár elleni elégedetlenkedők száma állandóan nő. Követelik, hogy szakítson az eddigi hadi taktikával, állítsa meg az abesszin csapatok visszavonulását és ütközzön meg az olasz derékhaddal. Képeinken érdekes jeleneteket mutatunk be az abesszin harctérről.

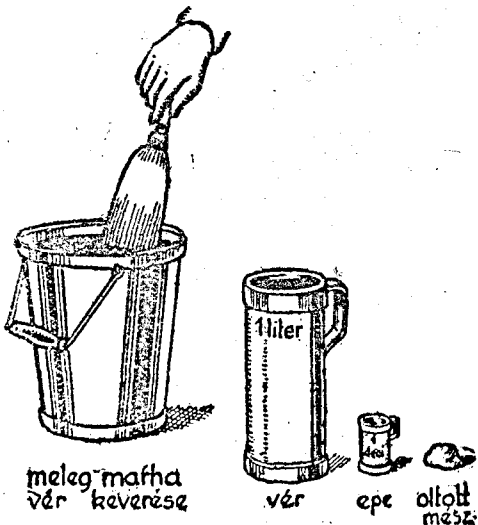
Abesszin katona a lövészárokban.

Tanuld meg!

Kitűnő háziszser nyulrágás ellen.

Bede Imre előfizetők szíves hangu levélben küldött „Tanuld meg” rovatunk számára jó tanácsot. Előfizetők olyan szer leírását közli, amelynek segítségével a fiatal gyümölcsfákat megóvjuk a nyulrágástól.

A marhavért melegen fel kell fogni és addig kell egy seprűvel kavarni, amíg kihűl és a kötőszálakat ki lehet szedni belőle. Min-

meleg marha vér keverése

vér

epe

oltott mész

den liter vérhez egy deci marhaepét kell önten. Használat előtt jól összekavarva literenként diónagyságu oltott meszet keverünk el a szerben. A meszet csak használat előtt szabad beletenni az epés vérbe. Ezzel a szerrel be kell kenni a fiatal fák törzsét és amint előfizetők írja, ilyen szerrel való bekenés után a nyulak sohasem tettek gyümölcsösében kárt. Ajánljuk tehát előfizetőinknek, hogy próbálják ki ezt a háziszert.

Hogyan tisztítjuk a posztóból készült esőkabátokat?

A posztóból készült és vízhatlan esőkabátokat óvatosan kell tisztítani, mert elveszítik vízhatlan voltukat. Az alábbiakban két eljárást közlünk vizálló posztókabátok tisztítására.

1. A tisztítandó kabátot vízbe áztatjuk és szappannal kimossuk. Akkor száz gramm timsót feloldunk meleg vízben és a kabátot ebbe az oldatba állani hagyjuk egy óra hosszágig. Ezután alaposan kimossuk, szárítjuk és vasaljuk.

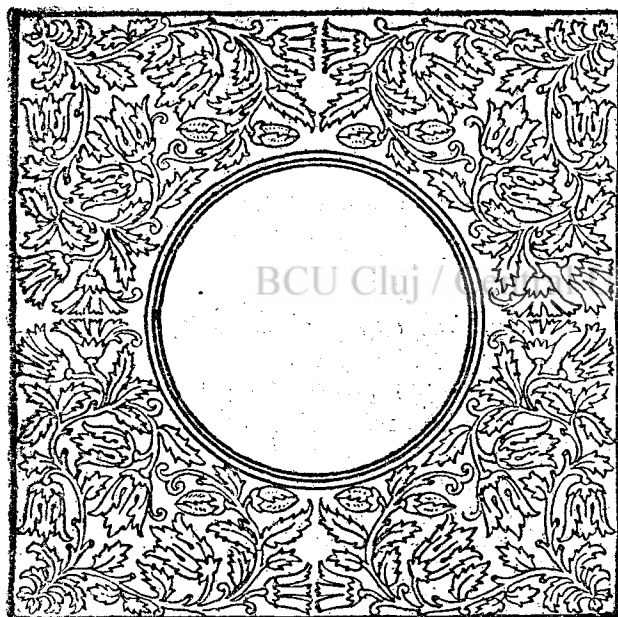
2. A tisztítandó kabátot szappannal alaposan kimossuk, azután a drogueriákban kapható vízhatlan szerrel (pld. antipluvius) előírás szerint bekenjük. Vasalás után az ilyen módon kezelt kabát teljesen újjá lesz.

Nő a bajod, mint a gomba?

Ől az élet ezer gondja?

Olvasd csak a Magyar Népet,

Mindjárt fel derül a képed.

Tervezés magyaros díszítésű elemekből.

Egyik kedves olvasónk a fentti mintát küldte be, azt írva, ezeket a Magyar Népet díszítő elemeiből állította össze. Mikor ezt örövendetesen állapítjuk meg, arra figyelmeztetjük a tervezőket, vigyázzanak a tervezésnél, ne kerüljenek mind egyforma díszítő elemek, egyforma vonalvezetésű formák ugyanazon mintára, mert az nagyon könnyen egyhangúvá lesz.

Vigyáznunk kell a tulhegyes formákra is, mert a sok kihegyezett forma kissé idegenné teszi a díszítést.

Tervezőnk mintát kér tőlünk, hogy magyaros dobozokat is készíthessen. Legjobb tanácsunk, jobb, ha a székelőföldön, vagy lakóhelyén található népies díszítéseket használja fel, annál szebbet, jobbat, gazdagabbat és változatosabbat mi sem tudunk adni.

Találó felelet.

XIV. Lajos francia király azzal szeretett tetszelegni önmagának, hogy a királyi hatalom istentől származik. Egy ízben híveinek a következő kijelentést tette:

— A király hatalma Istentől van és ha én most mint király azt parancsolom, hogy Önök közül ugorják valaki a vízbe, akkor annak azonnal engedelmeskednie kell.

A különös kijelentésre feszült csend támadt. Hirtelen felállott de Guise gróf és menni készült. A király csodálkozva szólította meg:

— Hova megy, kedves gróf?

A gróf a következő találó feleletet adta:

— Felséges királyom, megyek uszni tanulni.

— Nem megmondtam, hogy ne merd kitenni a lábát a kapun és mégis itt találtak ebadda kölyke az uccán?

— Nem is a kapun jöttem ki. A kerítésen másztam át.